

NAKLADATELSTVÍ EPOCHA – EDICE JINÉ SVĚTY



PŘÍSTAV U ŘEKY

PAVEL FRITZ

STYK



JINÉ SVĚTY

PŘÍSTAV U ŘEKY STYX



PŘÍSTAV U ŘEKY STYX

PAVEL FRITZ

© Pavel Fritz, 2024

Illustration © Žaneta Kortusová, 2024

Cover art © Lukáš Tuma, 2024

Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2024

ISBN 978-80-278-0163-3 (print)

ISBN 978-80-278-1369-8 (ePub)

ISBN 978-80-278-1370-4 (mobi)

ISBN 978-80-278-1371-1 (pdf)

KAPITOLA 1

Keneth Hutton naslouchal tlumeným tónům klavírního koncertu pronikajícím plastovou stěnou a opatrně protahoval jednu končetinu po druhé. Jeho svalstvem pokaždé projel obtížně popsatelný pocit. Jakási zpola trýznivá a zpola slastná křeč. Zhruba před půl hodinou absolvoval úspěšnou, leč vyčerpávající pouť na záchod a do začátku blížící se rehabilitace nehodlal nic podobně ambiciózního opakovat. Třináct měsíců zimního spánku by odrovnalo i nejodolnějšího grizzlyho v Yellowstoneském parku, kam jezdíval jako kluk za strýčkem Tedem. A Penezičová je šetřit nebude.

Pohlédl přes rameno. Na sousedním lůžku šprtal vytáhlý blondák s tuhým ježkem informace z holografického listu volně se vznášejícího před jeho obličejem. Jmenoval se Tomas, pocházel z Denveru a byl profesí biolog, respektive mikrobiolog. Keneth měl dojem, že před odletem spolu dobře vycházeli, ale období výcviku zůstávalo stále potaženo závojem bílé mlhy. V případě druhého spolubydlicího, kterého cesta sebrala nejvíc, si nevybavoval téměř nic. Od doktorky pochytil jen jeho jméno.

„Jak je, Jasone?“ houkl směrem ke strnule ležící postavě, aby prolomil ledy a potrénoval hlasivky.

„Jestli nezvládnou co nejdřív pojit sám, tak mě za chvíli dorazí ta sadistka,“ ozvalo se chraplavě z rohu.

„No, na infarkt rozhodně neumřeš,“ utrousil blondák.
„Záruka stopětatřicet let.“

„Tak to zkusím přes mrtvici.“

„Hodně štěstí.“

„Díky.“

Zmínka o záruce probudila v Kenethově podvědomí další zasutou vzpomínku. Vzpomínku na operaci, po níž skončilo v odpadkovém koši jeho srdce. Jeho vytrénované a naprosto zdravé srdce, nahrazené neosobním plastovým udělátkem firmy Sony, jemuž drzá reklama slibovala zárukou více než století, přestože se ten krám zatím nevyráběl ani dvacet let. Přes tohle se tenkrát nepřenesl lehce, ale to původní srdce, spálené kdesi v nemocniční peci, se nedokázalo napojit na palubní počítač, snížit tep na čtyři úderů za minutu a vydržet to třináct měsíců a jedenáct dnů. Bylo moc pracovitě, moc horlivé. Na druhou stranu kvůli infarktu asi opravdu nikdo z nich bačkory nenatáhne. Což znamená, že je na stará kolena čeká spíš rakovina, pokud nějaká stará kolena vůbec budou.

Dveře pokoje se s tichým zasyčením otevřely.

„Bože, ne...“, zasténal Jason. „Ještě nejsou čtyři.“

„Taky vás ráda vidím, hoši,“ usmála se Penezičová.

„A nejsem sama, kdo je na vás zvědavý, máte návštěvu.“

„Můžu dál?“

Černovlasá dívka v pánském pyžamu nečekala na souhlas, proklouzla kolem doktorky a stanula před tro-

jící lůžek. Tomas zhasl holografická skripta. Ačkoli Debora Reesová představovala spolehlivý magnet mužských pohledů, modelingem by se neuživila kvůli drobné postavě a příliš širokým ústům. Když se usmála, bylo to od ucha k uchu. Spíš by se uchytila v nějakém střeleném televizním sitkomu.

„Co děláte, kluci?“

„Já vejrám do stropu, Jason trpí a Tomas se za nás bifuje,“ podal hlášení Keneth. „Jak to, že ty už běháš?“

„Protože není taková padavka jako vy,“ objasnila Penezičová. Měla světle zelený plášť, protáhlý obličej a hnědé vlasy svázané do uzlu. Ve srovnání s Reesovou nebyla tak hezká, ale působila příjemně. A přinejmenším o dva řády seriózněji.

„Tak, kdo z vás chce jít první?“

„Zeptejte se, kdo poslední,“ zavrčel Jason.

„Já jdu,“ prohlásil Tomas a s námahou spustil dlouhé nohy na zem. „Ať to mám z krku.“

„To je správný přístup,“ pochválila ho doktorka.

„Jak dlouho budeme takhle polehávat?“ zeptal se Keneth.

„To záleží hlavně na vás, ale do tří týdnů jste v dokonalé kondici. Krevní obraz v normě, úbytek svalové hmoty v normě, osteoporóza se k rizikovým limitům ani nepřiblížila. Chce to jen trochu vitamínů, vápníku a pořídně cvičit.“

Tomas se při druhém kroku nebezpečně zapotácel, ale doktorka ho zručně podepřela.

„Problémy s rovnováhou odezní zhruba do deseti dnů, to se urychlit nedá,“ poznamenala. „Rotační boxy s umělou gravitací jsou fajn, ale Coriolisova síla za tu dobu vnitřní ucho pěkně zblbne.“

Keneth sledoval, jak odcházejí. Přestože Penezičová nebyla tak malá jako Reesová, převyšoval ji Tomas o půl hlavy. Bůhví, jakým trikem toho habána z Colorada napěchovali do „rakve“.

Jakmile za nimi zapadly dveře, založila si Debora ruce v bok a přísným zrakem přelétla zbylou dvojici. „Tak, a teď chci slyšet, kdo z vás se těší stejně jako já. Všichni kolem se tváří, jako by seděli někde v kanclu, a ještě měli zácpu. Čeká nás ta nejsenzačnější věc, jakou si můžeme představit! Vždyť je to jako sen! Jste taky tak vzrušený?“

Z rohu se ozvalo krátké, nepřiliš přesvědčivé zamumlání, v němž se dalo rozeznat slovo nadšení.

„Tak alespoň ty, Kene,“ naklonila dívka prosebně hlavu.

„Chceš slyšet pravdu?“

„Jo.“

„Je mi blbě, bolí mě celé tělo dohromady i každý kus zvlášť, ale snad poprvé cítím, že můj život má vážně smysl. Tohle stálo za všechny ty rány a kopance. Připadám si jako malý kluk. Jsem vzrušením bez sebe.“

Za úsměv, kterým ho Reesová odměnila, by se nemusely stydět ani postavičky Walta Disneyho.

„No sláva, alespoň někdo... Můžu si u vás sednout? Už mě bolí nohy.“

„Jasně.“

Dívka s úlevou usedla na Tomasovu postel.

„Už jste se koukali na složení výsadku? Půjde nás tam deset, ne osm. A co říkáte hierarchii? Všimli jste si, jak to poskládali?“

„Jo, už jsem na to mrknul,“ přikývl Keneth.

„A nepřijde ti to uhozený? Tohle je přece biologická expedice! Z desíti lidí jsou tři biologové a kdo je na posledních třech místech? Tři biologové!“

Keneth nepřiznal, že k polovině jmen na seznamu si zatím nedokáže přiřadit tváře ani profesní zařazení. Z nějakého důvodu právě on trpěl nejrozsáhlejší posthibernační amnézií.

„Pořadí přece nehraje roli. Je jasný, že velet budou profesionální astronauti. Proto jsou všichni čtyři první.“

„To беру, ale proč jsme poslední i mezi odborníky? My máme odvést nejdůležitější práci!“

„Nezávid.“

„Ty taky nejsi moc vysoko, obojživelníku,“ odsekla. „Co mají ty blbý funkce vlastně obnášet?“

„To nejsou žádné funkce, ber je jako hodnosti v armádě. Ostatně část astronautů uvolnili z vojenských programů.“

„Hodnosti? Takže Newkirk je pro nás něco jako generál?“

„To těžko, generál bude sedět pěkně v teple tady na Ganymedu, ať už je to kdokoli. Newkirk je spíš plukovník, ti tři po něm majori, Older kapitán, doktorka poručík, já seržant a vy ostatní vojíni.“

„Ale Jason je až pode mnou a nic míň než vojín už není, nebo jo?“

„Jason je tu za padlý.“

„Vtipný...“, ozvalo se z rohu.

„Celá ta hierarchie je blbost, co nestojí za řeč. Do práce nám nikdo mluvit nebude. Pořádí se stanovuje jen pro krizový situace. Určuje, kdo převezme velení, kdyby Newkirka něco vyřadilo. Aby nebyl zmatek.“

„To si tedy na šéfování počkám,“ ušklíbala se.

„Nejsi tu proto, abys šéfovala, ale pitvala mimozemský červy,“ napomenul ji Keneth.

„Rozumím, pitvat mimozemské červy,“ přikývla dívka a zasalutovala rukou v modrém pyžamu. „Rozkaz, seržante.“



„Frede, mrkni na tohle, tomu neuvěříš...“

Oslovený střelil zrakem po muži u monitoru, ale zvednout se neobtěžoval. Měl jednu botu zutou a právě si vtíral mezi prsty smaragdově zelenou mast proti plísni.

„Co máš?“

„Zkus uhodnout, kdo nám posílá vzkaz.“

„Na volný frekvenci?“

„Na chráněný.“

„Prezident?“

„Co by na tom bylo divnýho? Ten nám radí obden.“

„Tak kdopak?“

„Tipni si ještě jednou, podobná celebrita.“

„Trenér Chicago Bulls?“

„Skoro. Jeho Svatost Urban devátý.“

„Papež? Děláš si srandu?“

„Ptá se na svýho muže.“

„Na toho chcípáka?“

„Jo. Mám dojem, že mu chce vymoct nějaký zvláštní pravomoce.“

„Cože?“

„*Návrh rozšířené definice kompetencí viz příloha jedna. Pouze osobám s pověřením A.* Další příloha je přímo pro toho šaška na marodce.“

„Tamblyna vomejou. Kromě šílence Matsona má na krku výbor, Kinga, novináře a teď ještě papeže. Nedivil bych se, kdyby kolem sebe taky začal střílet.“

„Nepřeháněj, Frede, nepřeháněj. Svatý otec určitě posílá cenné rady. Ve vatikánských archivech se najde úplně všechno.“

„Bodnul by algoritmus radiačních turbulencí.“

„Nerouhej se.“

„Papež... To je neskutečný,“ zavrtěl nevěřícně hlavou zutý muž a vrátil se ke své noze. „Jeden magor zmagořil a hulákal pitominy, teď magorej všichni.“

„Bill tvrdí, že ten apoštol má v kufru pravou papírovou bibli a svěcenou vodu.“

„To snad ne...“

„Jo.“

„Ježíši... Kdyby radši poslali pořádněj flák masa. Vraždil bych pro steak. Už se na to psí žrádlo nemůžu ani podívat.“

„Je mi z tebe smutno, Frede. Nejenže si neceníš přízně Svatého otce, ale teď se navážíš i do našich vynikajících konzervovaných směsí. Jde to s tebou z kopce.“

„A toho sis všimnul až teďka?“

„Že plesnivíš, mi neuniklo... Au!“

Letící tuba se odrazila od mužových zad.

„Nebud' surovej, nebo tě prásknu. Kde je vlastně starěj?“

„Kontroluje palivový čerpadla.“

„Budeš s ním mluvit?“

„Za chvíli jdu na křižovatku.“

„Tak mu řekni, že má u mě poštu. Nechci tuhle bombu pustit do sítě, než si to v klidu přečte.“

„Matson se nasere, že ho obcházíme.“

„Nestarej se.“

„Co myslíš, že v tom je?“

„Nevím, ale kombinace Matsonova zeleného mozku a papežskejch blábolů je tak unikátní, že by tu konečně mohla vykvést orchidej skutečného šílenství.“

„Ty romantiku.“

* * *

„Teď bys měl chvíli odpočívat,“ narovнала záda Penezicová a hřbetem ruky si otřela orosené čelo. Masírovala jako zkušený profesionál. „Dnes to bylo náročné.“

„Myslím, že i pro vás,“ zamumlal Keneth.

„O mě si starosti nedělej, jsem ráda, že mám pohyb. Dojdu pro Jasona.“

Postava v zeleném plášti se otočila a zmizela z Kennethova zorného pole. Na ošetřovně se rozhostilo úplné ticho.

Ležel a hleděl do stropu. Třicet minut tortury... Přirozeně věděl, že bude po více než ročním spánku zesláblý, ale netušil, jak snadno se do vyprahlé svaloviny zakousne křeč. Někdy zasáhl spasmus jediné místo, jindy rozsáhlou část těla. Pak nezbývalo než zatnout zuby a čekat, dokud Penezičová ten zkamenělý uzel nějak nerozplete.

Myšlenky se líně převalovaly. Takže to dokázal... Je na Ganymedu. Šest set padesát miliónů kilometrů od Země... Pokoušel se tuhle informaci zpracovat od chvíle, kdy před dvěma dny otevřel oči, ale marně. Sám netušil, proč řekl Reesové, že je vzrušením bez sebe. Nejspíš jí chtěl udělat radost. Nebo možná přesvědčit sám sebe. V hlavě měl zmatek. Zatím nedokázal uvěřit, že je to opravdu reálné. Jednotvárné bílé přepážky připomínaly výcvikovou základnu na Měsíci, amnézie ustupovala jen pomalu. Snažil se systematicky propojovat izolované ostrůvky paměti a docela ho bavilo objevovat tímto způsobem sám sebe. Někdy spustil jediný náhodně vybavený výjev řetězovou reakci, která odkryla celou další kapitolu jeho života, jako když opadá omítka ze zakryté fresky. Bohužel ne všechny vzpomínky patřily k těm dobrým. Ohořelá lebka, rozhovor s matkou...

Promnul si obličej. Tímhle směrem se jeho úvahy ubírat nesmějí. Musí myslet pozitivně. Tohle si přece přál. Miloval výzvy a expedice EUROPA byla splněným snem

každého dobrodruha. V tom měla Debora pravdu. V Pacifiku mnohokrát riskoval život, aby odhalil tajemství hlubin, ale to, co měl na dosah nyní, nešlo přirovnat absolutně k ničemu. Před očima mu prolétla změť výjevů. Výsek dna ozářeného reflektory, manipulační rameno ponorky vířící usazené bahno, mlhavý pohyb uprostřed bělavých bublin... Cítil, jak umělé srdce v jeho hrudi zrychluje tep a hladina adrenalinu stoupá. Vůbec Deboře nelhal. Strašně se na ten tajuplný oceán těšil.

Pokusil se vstát a zjistil, že to jde. Ošetřovna 4C byla mrňavá místnost s jediným rehabilitačním lůžkem. Pomalým krokem přešel dvakrát tam a zpátky. Měl obvyklý pocit, že podlaha je nakloněná, ale naučil se ho korigovat. Ostatně, i kdyby spadl, v nízké ganymedské gravitaci by se moc nestalo. Jen při pokusu vstát by ho nejspíš zase chytila křeč.

Dveře se otevřely. „Výborně, vidím, že jste se zvedl,“ pochválila ho doktorka podpírající rozložitou, flegmaticky působící postavu. Jasonova popelavě šedá tvář naznačovala, že se jeho žaludek ještě neusadil, a Kenethovi blesklo hlavou, že je vždycky příjemné vidět někoho, kdo je na tom ještě hůř.

„Uložím tady toho a pomůžu vám zpátky,“ řekla Penezičová.

„Nemusíte, dojdu sám.“

„Radši ne. Jak se cítíte?“

„Fajn. Dokonce se mi vrací nálada.“

„Tak to je to nejlepší znamení.“

„Akorát mě pořád svědí kůže.“

„Dejte si vlažnou sprchu a smyjte pot. Ale pokud možno nepoužívejte mýdlo.“

„Neměl jsem pocit, že mě dráždí.“

„Nedráždí, dochází. Jako všechno tady.“

* * *

„Dámy a pánové, toto je opravdu mimořádná chvíle. Mám tu radostnou povinnost přivítat mezi námi, zjizvenými ganymedskými starousedlíky, čtyři dlouho očekávané hosty. Poslední příslušníky týmu, který zakrátko osídlí naši těžce vybojovanou hlubinnou základnu a sklídí plody mnohaletého úsilí stovek vědců, techniků i astronautů. Týmu, který se pod čtyřkilometrovou ledovou krustou Evropy poprvé dotkne nefalšovaného mimozemského života.“

Keneth se pohodlně rozvaloval v křesle a sledoval řečníka, nad jehož vysokým čelem se zvolna rozlézala pleš. Muž měl na sobě modrou košili, pletenou vestu s jemným kostkovaným vzorem a pod krkem červeného motýlka. Ten motýlek, zdánlivě tak nepatřičný v prostředí kosmické základny, působil jako sympatický důkaz, že jeho nositel dokáže sám sebe vnímat s nadhledem. Kenethovi připomínal profesora Clarka z univerzity, avšak zatímco zoolog, s nímž občas probíral taje podmořské fauny a přednosti okolo procházejících studentek, byl pohodářským až lenivým individuem, rysy tohoto člověka svědčily o pevné vůli a schopnosti rozhodovat.

„Nejprve dovolte, abych se představil sám. Jmenuji se Gordon Tamblyn a jsem vrchním inženýrem konstrukční etapy SIRINA, závěrečné fáze projektu EUROPA, kdysi známého pod úsměvně optimistickým názvem EUROPA 2086. Tento utopický termín, vycucaný z prstu kýmsi, jehož jméno historie nedochovala, byl prošvihnut o dobré tři roky nebo, jak jsem se naučil flexibilně říkat, o čtvrt místního roku, přesto myslím, že na práci, která za námi zůstala, můžeme být všichni tady ve sféře Jupitera hrdí. Dokázali jsme něco, co se jevilo tím obtížnější a nemožnější, čím dále jsme se dostávali...“

Ačkoli místnost nebyla velká, působila prostorným dojmem. Vděčila za to jednak absenci jakéhokoli nábytku s výjimkou sedaček rozestavených v půlkruhu kolem vyvýšeného pódia, jednak působivé podívané odehrávající se za řečníkovými zády. Většinu stěny pokrývala optická fólie s projekcí Jupitera zabíraného jednou z vnějších kamer, přičemž obraz svojí plasticitou vytvářel iluzi obrovského okna. Pro Kennetha znamenal ten pohled první hmatatelný důkaz, že se opravdu nachází hluboko ve vesmíru. Neuvěřitelně hluboko ve vesmíru.

„Prvním přírůstkem do naší jupiterské rodiny je Debora Reesová,“ zvýšil vrchní inženýr teatrálně hlas a máchl paží k dívce, která se zářivým úsměvem povstala a lehce se uklonila. Bylo vidět, že přijetí do nové rodiny prožívá.

„Specializací této půvabné dámy je komparativní anatomie, fylogenetika a evoluční biologie, což předurčuje

i její poslání. Primární katalogizaci evropských organismů na základě analýzy homologických a analogických struktur.“

Zazněl krátký potlesk, který Kenetha trochu překvapil. Atmosféra byla srdečnější, než čekal, téměř jako na vyhlašování nějakých cen. Vzápětí přišel na řadu on.

„Dále mi dovolu, aby, mezi námi přivítal Kenetha Huttona,“ představil jej řečník a ponechal mu čas, aby se uklonil.

„Keneth je zkušený oceánolog. Vzhledem ke skutečnosti, že nic jiného než oceán se na Evropě nenachází, není třeba přínosnost jeho profese blíže obhajovat. Dovolu si uvést pouze malou perličku, která se ke mně donesla prostřednictvím doktorky Penezičové, byt se zřejmě jedná o prolomení lékařského tajemství. Kdo by snad chtěl pochybovat o Kenethově bohaté profesní dráze, necht se podívá na jeho záda. S jeho dovolením, přirozeně. Nalezne tam cosi jako poznávací znamení oceánologického cechu, nefalšované žraločí kousance. Předpokládám, že se jednalo o žraloka bílého.“

„Bohužel vás zklam,“ zavrtěl Keneth hlavou, „šlo o obyčejného kladivouna. Bůh ví, čím jsem ho tak našel, asi je to dar.“

„No, já myslím, že tím méně to nebolelo,“ usoudil Gordon Tamblyn přátelsky a posluchačstvo se zdvořile zasmálo.

„Třetím odborníkem, jenž posílil naše řady, je Tomas Rossi,“ přesunula se pozornost k blondákovi s tuhým ježkem, jenž se vztyčil v celé své dvoumetrové výšce.

„Tomas má profesi, jež patří ke klíčovým. Je molekulárním biologem, na jehož verdikt čeká doslova celé lidstvo. Co nám prozradí DNA mimozemských organismů o příbuznosti, případně společných kořenech života ve vesmíru? A bude genom mimozemských organismů vůbec založen na DNA či alespoň na bázi nukleových kyselin? A mají vůbec genom? V jednom, myslím, můžeme Tomasovi všichni závidět. Ať řekne cokoli, už jeho první věta se stane legendou.“

„Doufáme, že to nebude věta: Rozbil se mi sekvenátor,“ utrousil Keneth a sešlost se znovu zasmála, tentokrát o poznání srdečněji.

„A konečně mezi námi vítám Jasona Petache,“ zaznělo z pódia jméno posledního nováčka, který sice povstal s jistou námahou, ale zjevně už měl nejhorší za sebou. Úleva v jeho tváři byla téměř hmatatelná. Šlo o mladíka s širokými rameny, upřímným obličejem a trochu rozpačitým úsměvem. Kombinace, kterou by člověk očekával spíš u farmářského synka než neohroženého kosmického pionýra.

„Jason má na rozdíl od ostatních profesi půlenou,“ informoval řečník. „Kromě toho, že bude pomáhat s laboratorní činností Tomasovi, na něhož čeká objemově největší díl práce, je oficiálně druhým lékařem po doktorce Penezičové. Vzhledem k náročným podmínkám na Europě nelze vyloučit, že se jeden z lékařů stane dočasně nezpůsobilým, takže jde o opatření jistě prozíravé.“

„No, pokud by někdo z vás potřeboval akutní chirurgický zákrok,“ ozval se Jason, „tak se modlete, abych tím

dočasně nezpůsobilým byl já. Mými specializacemi jsou imunologie, epidemiologie a alergologie. Ale podle příručky si rád zkusím něco nového.“

„Věřím, že na žádné větší operace nedojde,“ usmál se Tamblyn, „ale ve vesmíru není člověk nikdy prorokem.“

Když Jason usedl, představil vedoucí projektu postupně zbytek přítomných. William Newkirk, zkušený astronaut a budoucí velitel týmu, byl statný muž s tváří posetou dolíčky tak hustě, že se v ní obtížně hledaly nějaké rysy. Těžko odhadnout, zda šlo o důsledek vrozené vady, infekce či havárie. Přesto ten zkrabatělý obličej nepůsobil odpudivě a Keneth si dokonce pomyslel, že je to stylové. Jako by rozpraskané líce tohoto kosmického veterána pokrývaly stovky kráterů po mikrometeoritech.

Z trojice dalších astronautů, kteří je měli doprovázet pod vodu, byli přítomni pouze Diego Gonzáles, drobný chlapík s tváří hlodavce, a John Sandell, usměvavý černošský kluk. Oba proškolení operátoři ponorek a hydrobotů, což představovalo vedle obsluhy technického zázemí základny jejich hlavní úkol. Sestavu uzavírala doktorka Penezičová, kterou poznali během rehabilitace více než důvěrně, a jako zlatý hřeb profesor Robert Older, planetární geolog a vulkanolog z Newyorské univerzity, o němž Keneth slyšel, že je to ctižádostivý chlap s ostrými lokty, ale první dojem tak špatný nebyl. Klidný výraz, drobný knírek a krátce zastřižený vous lemující kultivovanou tvář příjemně kontrastovaly s drsným vzezřením astronautů. Mít klobouk s perem a kord, mohl

hrát mušketýra. Vzhledem ke zpoždění projektu čekal s Penezičovou na Ganymedu už půl roku.

Poslední dva přítomné, sedící trochu stranou od ostatních, cesta na Europu nečekala. První byl Tamblynovým zástupcem a druhý „meteorologem“, ať už na kosmickém tělese, které nemělo atmosféru, znamenala tato podivná funkce cokoli.

* * *

„A nyní mi dovolte přejít od společenských formalit k tomu, na co naši hosté již netrpělivě čekají,“ prohlásil Tamblyn. „K technickým otázkám a harmonogramu mise. Pokusím se o stručnost, nicméně zaspali jste hodně. Navíc podle doktorky Penezičové někteří z vás stále vykazují reziduální příznaky amnézie, na což jsem přislíbil brát zřetel...“

Celoplošná projekce tvořící kulisu Tamblynova projevu prošla nečekanou proměnou, která rozmetala iluzi vesmírného okna. Uprostřed schematické animace zůstal radikálně zmenšený Jupiter obklopený rodinou svých čtyř měsíců. Zářivě žlutým Io, panensky bílou Europou, špinavě hnědým Ganymedem a kropenatou Callisto.

„Hned na úvod to nejdůležitější,“ oznámil vedoucí inženýr. „Časový rámeček. Nedojde-li k dalším změnám, zůstanete na zdejší základně ještě sedmadvacet dní, což by mělo postačovat pro završení jak vaší rekonvalescence, tak některých dokončovacích prací. Špatně vám tu ne-

bude. Prozatím jste neviděli o mnoho víc než vlastní pokoje, ale brzy oceníte, kolik tvrdé dřiny bylo tady na Ganymedu odvedeno. Ve srovnání s tím, jak přežívaly první pracovní čety, je tohle pětihvězdičkový hotel.“

Třetí Jupiterův měsíc začal narůstat, až jeho krátery posetý povrch zaplnil celou stěnu. Poblíž čáry vyznačující rovník zářil bílý křížek s popiskou *Cecilia Payne* a Keneth se rozpomněl, že to je oficiální název místa, kde se právě nachází. Základna Cecilie Paynové...

„Včetně vás čtyř má nyní naše hlavní město sto sedmáct set obyvatel, nepočítaje sedmičlenný stavební tým na Europě, a jak jsem naznačil, nejedná se o žádnou provizorní bázi. Na rozdíl od evropské základny s limitovanou životností bychom zde na Ganymedu chtěli zachovat instalace v takovém stavu, aby mohly přijmout další průzkumníky třeba za sto či dvě stě let...“

Detailnější záběr odhalil shluk krabiček a kupolí tisíců se na okraji velkého kráteru jako hrozen rybích jiker. V jedné z těch titěrných staveb Keneth právě seděl.

„Po uplynutí zmíněné doby a za předpokladu příznivého počasí přistoupíme k vaší přepravě na Europu. K přesunu je připraven člun *Cheops*, cílovou destinací bude povrchová báze *Merlin*...“

Tváří v tvář dalšímu výjevu pocítil Keneth nepříjemné zašimrání v žaludku. Na stěnu se vrátilo původní schéma s planetou a čtyřmi měsíci, tentokrát vyšperkované modrými siločárami Jupiterovy magnetosféry a narudlými vrstevnicemi radiace. Začínal chápat, co se tady miní slovem počasí.

„Dobře víte, že přesun je kritickým okamžikem,“ pro- nesl Tamblyn se stopou rezignace v hlase, „a já vám nechci nic nalhávat. Situace se za těch třináct měsíců va- šeho spánku nijak výrazně nezlepšila. Ačkoli tvor *homo sapiens sapiens* již prokázal mnoho technického dů- vtipu, tváří v tvář majestátu kosmických sil jsme stále jen trochu snaživější bakterie. A ve sluneční soustavě není vražednější místo než Jupiterovy radiální pásy. Snad s výjimkou samotného slunečního povrchu. Člun typu *Cheops* je tím nejlepším, co máme k dispozici, avšak ani on nezajistí dostatečné stínění v případě nečekané radiální bouře. Máte právo to vědět. Během přeletu pod- stoupíte stejné riziko jako všechny stavební týmy, které se na Europě vystřídaly před vámi. Pravděpodobnost nečekaných turbulencí sice není vysoká, avšak chování magnetosféry závisí na mnoha faktorech, z nichž ne všechny dokáže tady Neil spolehlivě předpovědět. Za- tímco třeba o slunečních erupcích jsme informováni uspo- kojivě a dokážeme je zahrnout do modelu, nikdo nezaručí, že se na Io nezblázní v nejhorší možný okamžik sopka a radioaktivita v sektoru nevylétne o dva řády. To je však scénář, který si já osobně odmítám připustit.“

„Už se to někdy stalo?“ zeptal se Keneth.

„Ano,“ přikývl Tamblyn, „jednou. Přišli jsme o loď i o pilota. Šlo sice o méně chráněný typ člunu, ale to ne- hraje roli. Naštěstí se jednalo pouze o zásobovací misi.“

V místnosti zavládlo ticho. Zatímco posluchači vstře- bávali informace, drobná animovaná raketka šplhala po vytečkové křivce spojující Ganymed s Europou.

V první fázi letu bylo její okolí lehce narůžovělé, pak se zbarvilo do ruda. Výmluvně...

„Ale jak říkám, pravděpodobnost je na naší straně,“ usmál se Tamblyn. „Každopádně vám budeme tady na Ganymedu držet palce. Zejména při cestě tam... To byl jen vtip. Jestli na vás padá deprese, vžijte se do kůže svých předchůdců. Pro ně byl přelet pouhým prologem k šedesátidennímu infernu, zatímco vás očekává útulná podmořská základna plná panensky nedotčeného vybavení. Važte si toho. O astronautech vykonávajících černou práci se obvykle moc nemluví, ale když říkám, že stavební směny prožívaly na Europě peklo, myslím to doslova. Radioaktivita na povrchu odpovídá okolí nechráněného jaderného reaktoru, což jsou podmínky, v jakých byste se pohybovat nechtěli. Těžký skafandr Belaton garantuje člověku šestiminutovou ochranu před nemocí z ozáření, lehký skafandr jeden duchaplný výrok pro historii.“

Tomas tiše hvízdal, což vyvolalo na Tamblynově tváři náznak úsměvu. „Pro lepší představu mohu posloužit ještě výmluvnějším příkladem. Přítomní biologové vědí, jak obtížné je zajistit sterilitu materiálů pro kosmické programy, alespoň jsou-li vyráběny na Zemi. Ani desítky hodin chemické či tepelné sterilizace nezaručí likvidaci všech bakterií. My zde ovšem podobnými problémy netrpíme. Přestože při projektu EUROPA byla sterilita podmořských instalací absolutní prioritou, stačilo rozložit materiál na povrchu a během několika minut nepřežila jediná spora. Jupiter je ten nejvýkonnější sterilizátor,

jaký si lze představit. Samozřejmě jsme tímto způsobem sterilizovali pouze kaboritové desky tvořící vnější plášť základny, přístroje by nic podobného nevydržely. Následující pohled je toho ostatně výmluvným dokladem...”

Projekce nabídla snímek nevzhledného automatického jeřábu na pásovém podvozku, za nímž bylo možné spatřit špinavě bílý povrch ledového údolí, posetý několika dalšími stroji.

„Tohle je jen malá část našeho pohřebiště. Některým mašinám to spálilo elektroniku během prvních deseti hodin, přestože byly projektované na šest grayů za minutu. Nebo alespoň měly být, podle našeho zadání. Přitom doprava těch krámů stála miliardy. A to nemluvíme o tom, co po sobě zanechala první opravdu silná radiální bouře...” Tamblyn nevěřicně zavrtěl hlavou a na Kenetha ten mimoděk učiněný pohyb zapůsobil víc než strohá fakta. Asi to na té bílé kouli bylo vážně o hubu.

„Naštěstí je led jedním z nejlepších materiálů pro odstínění, a jestli je na Europě něčeho dostatek, tak ledu. Proč si operátoři těch robotů přezdívali krtci, vysvětlovat nemusím...”

Vrakoviště zmizelo, vystřídáno průřezem evropského ledového příkrovu. Na protilehlých stranách krusty zářily dvě rudé značky spojené tenkou nití představující zřejmě výtahovou šachtu.

„Čímž se dostáváme k plodům našeho úsilí. Ano, začátky byly tvrdé, ale jakmile jsme pronikli pod povrch, práce nabraly očekávané tempo. Zdálo se, že nejhorší máme za sebou, leč pýcha předchází pád. A tady u Jupi-

tera bývají pády obzvlášť tvrdé... Nejdřív ale k tomu, co vidíte na obrázku. Ledová krusta má v tomto místě tloušťku zhruba čtyři tisíce metrů a je až ke svému spodnímu okraji tvořena pevným ledem třídy C4. Konvektivní led se zde prakticky nevyskytuje, což byla jedna z klíčových výhod oproti regionům typu *Conamara*, o nichž jsme původně rovněž uvažovali, a nakonec je zavrhlí. Vybudovat základnu v té odporné želatině by bylo zhora nemožné, stejně jako stabilizovat spojovací tubus...

Vstupní báze, na které přistanete, je velmi dobře stíněná. Vzdor zažitému označení „povrchová“ nemá s povrchem mnoho společného. Obytné prostory se nacházejí třicet metrů pod úrovní terénu, kde hodnoty radiace za klidného počasí nepřevyšují radiační pozadí na Zemi, pro bouřlivější podmínky je tam k dispozici ještě podstatně hlubší nora. V péči tamní posádky absolvujete kratší aklimatizaci a následně desetihodinový pobyt v hyperbarické komoře, což bude úsměvná epizoda proti šestidenní dekompresi po výstupu z hlubin.“

„To je trochu víc než původní odhady,“ zamračil se Kenneth. „Jaký je pod ledem tlak?“

„Něco okolo pěti megapascalů. Ale mám pro vás i jedno příjemné překvapení. Nebudete dýchat hélium.“

„A co tedy?“

„Neonovou směs. Skvělá novinka, nedávno vyvinutá. Oceníte rozdíl. A tohle je koruna našeho úsilí v plné kráse...“

Neforemný slepenec krychlí přichycený ke spodní straně ledovce připomínal kubisticky pojaté vosí hnízdo.

Debora se spontánně roztleskala a ani Keneth nedokázal potlačit vzrušení při pohledu na jejich nový domov.

„Podrobné studium hlubinné báze a jejího vybavení zabere v nadcházejících dnech většinu vašeho času. Věřím však, že to bude čas příjemně strávený...“

Tamblyn se hrdě usmíval, pak ale opět nasadil vážný tón. „Na závěr mi nezbyvá než vzpomenout jednu mimořádně tragickou událost. Ačkoli povrchové instalace zřejmě nebudou v centru vašeho zájmu, mohlo by vás zarazit, že reaktor leží téměř deset kilometrů od ústí spojovacího tubusu. Není tomu tak proto, že bychom se vyžívali v budování rozvodných sítí. Reaktor je součástí původní základny, odkud jsme poprvé zkoušeli prorazit k vytouženému oceánu. Tento nadějně započatý pokus ukončila nehoda, při níž zahynulo sedm techniků a veškeré vynaložené úsilí přišlo vniveč. Nedopustili jsme se žádné chyby, na vině byly pouze nedostatečné znalosti ledové krusty a nešťastná volba výchozího bodu, nicméně událost představovala naprostou katastrofu. Kromě bolestných ztrát na životech se definitivně zhroutil jak časový harmonogram, tak rozpočet. Zdálo se, že něco podobného nemůže projekt přežít. Přežil. Díky neskutecnému odhodlání a obětavosti všech lidí. Začali jsme tu pitomou díru kutat znovu a tentokrát pronikli až k vodě. A pokud si někdo z vás myslí, že to, co nám stálo v cestě, byl *jenom led*, pak bych rád připomněl, že při minus sto osmdesáti stupních má tenhle led vlastnosti nejvyššího kvalitnějšího betonu. Mimochodem, tady vidíte fešáka, který nám propálil cestu...“

Snímek zobrazoval skupinku rozesmátých lidí pózujících před mohutným kotoučem o průměru dobrých čtyř metrů, jehož obvod lemoval prstenec tavicích hlavic.

„Jaderný Mk805,“ prohlásil Tamblyn s pýchou v hlase. „Pesimisté tvrdili, že se tenhle žhavý mezek propálí stěží do poloviny. Nakonec to zvládl jedenapůlkrát. Z první šachty jsme ho našťěstí vyprostili...“

Stěna potemněla a Tamblyn se obrátil zpět k posluhačům. „Chtělo by se říci, konec dobrý, všechno dobré, ale tak jednoduché to bohužel není. Časový skluz a vyčerpaný rozpočet zapříčinily, že po materiální stránce žijeme doslova z ruky do úst. Panuje rovněž chronický nedostatek raketového paliva potřebného pro přelety. Jeho výroba elektrolýzou ledu není ani za běžných podmínek nic efektivního a nyní se v důsledku několika havárií zpomalila natolik, že dramaticky limituje naše aktivity. Jinými slovy, na Evropu se letí, až když je vodíku v nádržích dostatek, a *Cheops* má extrémní spotřebu. Teď už nás ale nic nezastaví. Nemožné se stalo skutkem. Stálo to hodně dřiny a hodně obětí. Mnozí za splnění tohoto snu zaplatili životem či zdravím. Přesto si troufám tvrdit, že jen málokterý z astronautů svého rozhodnutí letět k Jupiteru lituje. Vesmír nás změnil, vstoupil do našich duší. Dal nám okusit ohromující pocit nekonečna. To, co jsme zde zažívali, co jsme pozorovali skrze monitory či průzory svých skafandrů, bylo současně hrozné i velebně nádherné. Teprve tváří v tvář nesmírným kosmickým propastem jsme si uvědomili jak vlastní nicotnost, tak skutečnou sílu lidského ducha.

Zažili pocit nejhlubší sounáležitosti. Nebojím se říci, že teprve ve vesmíru jsme objevili sami sebe. Byla to největší výzva, před jakou kdy lidstvo stálo, a my se s ní dokázali vypořádat. Teď už o tom nepochybuji. A na vás je učinit poslední krok. Přinést odpověď na otázku, která stála na počátku celého našeho snažení. Zjistit, co se ukřívá pod evropským ledem...”

* * *

„Bože, ten zas žvaní,“ zavrčel astronaut s nosem přelepeným náplastí a znechuceně odvrátil zrak od monitoru, na němž si vrchní inženýr vyléval srdce. „Není divu, že šel tak rychle nahoru.“

„S tím Newkirkem mě nasral,“ utrousil holohlavý muž a usrkl kouřící kávu. Jako jediný z pětice podmračených posluchačů, tísnících se v malé místnosti plné přístrojů a nezakrytých kabelů, na sobě neměl pracovní kombinézu, ale zářivě žlutou košili s vojenskými výložkami. „Podle dohody měl velet někdo z nás.“

„Newkirk byl jedním z nás...“, zabručel rozcuchaný chlap u stěny.

„Byl, ale už není.“

„Myslíte, pane, že to ta tlupa greenhornů zvládne?“

„Pokud se nestane nic mimořádného, tak to zvládnou určitě.“

„Proč ten jízlivý tón, pane majore,“ ozvalo se ironicky zezadu, „jsou to špičkoví experti. Elita. Dokonce jeden exorcista.“

„Vtipný... Mají vůbec nějakou kondici? Rone, tys viděl jejich složky.“

„Ten potápeč asi jo,“ přikývl rozvázně chlap s rezačným plnovousem. „A habán nejspíš taky, hraje slušně basket. Jason nebude mít fyzičku vůbec, o tý holce ani nemluví. Ostatně Older a doktorka na tom jsou taky bídě.“

„Paráda... Co zabezpečení šachty?“

„Prakticky hotový. Rozmístit nálože zvládnou i Tamblynovi lidi, s propojením jim poradí Max.“

„Začínám mít Tamblyna plný zuby. Většinu práce jsme oddřeli my a teď se od toho nenechám odstavit. Potřebuju zjistit, proč tam dolů pořád pumpuje proud. Už se vzpamatoval ten expert, co ho poslal Cooper?“

„Podle doktorky má amnézii jak mafián u výsledku.“

„Bezva.“

„Ron přehání, pane, už je skoro dobřej. Má s sebou špičkovéj software a podle všeho to bude skvělej hacker. Myslím, že se s námi pan Tamblyn už brzy podělí o informace.“

Muž ve žluté košili nepatrně přikývl a znovu přiložil hrnek k ústům. „Mimochodem, Dave, co máš s nosem? Serval ses?“

„To byl jen trénink, pane. Trocha karate.“

„Jestli si nebudete dávat bacha, tak vám ty vylomeniny zatrhnu.“

* * *

„Já myslím, že mluvil moc hezky,“ zamumlala Debora s plnou pusou. „Ty lidi tady odvedli fantastickou práci, neskutečnou... Proti nim jsme žabaři. Na nás čeká jen útulná podmořská laboratoř.“

„Pokud nás v pásech neusmaží radiace,“ zabručel Tomas. „Poslyš, Kene, proč vlastně nebudeme dýchat hélium? V čem je ta neonová směs lepší?“

Keneth vzhlédl od talíře a nepřítomně pokrčil rameny. „Nižší tepelná vodivost, nižší rychlost zvuku. Nebudeme pištět jako myši a nepromrzne.“

„Žádný mluvítka? To zní dobře.“

„No, nevím, na hélium jsem zvyklý... Kde je vlastně Jason?“

„Asi se modlí,“ utrousila Debora.

„Modlí?“ nadzdvihl Keneth obočí. „Já myslel, že už je mu dobře.“

„Ty to nevíš?“

„Co?“

Dívka ztišila hlas. „Jason je kněz nebo tak něco.“

„Kněz, co je to za blbost?“ odfrkl si Tomas.

„Fakt, je z nějaký církve. Prej si to vynutili teokonzer-vativci. Jinak by v senátu zablokovali další výdaje.“

„A jak ty to víš?“ zamračil se nedůvěřivě Tomas.

„To nesmím říct.“

„Prosím tě,“ zasmál se Keneth. „Má všechno od Pene-zičové. Holky si na pokoji vyslepičí, i co nevědí.“

„Každopádně je to divný,“ pokračovala dívka polohla-sem. „Nemá žádnou pořádnou kvalifikaci a do sestavy se dostal úplně na poslední chvíli.“

„Někoho museli vybrat jako posledního.“

„Jenže těch záhad je víc. A nejen co se týká Jasona, ale i spousty věcí tady.“

„Jo, co třeba?“

„Třeba s tou havárií, jak to zabilo sedm chlapů, když vrtali první šachtu. To je divný dost, nemyslíte? Po pár stovkách metrů je to rozmačkalo. Vytáhli mrtvolu zmrzlý na kost. Pak začali kutat o kus dál a najednou prorazili čtyři kiláky jako nic.“

„Z toho mi taky není moc dobře,“ přiznal Keneth. „Jestli je led tak nestabilní...“

„Jeden astronaut tam přišel o kámoše a prej vykřikoval dost divný věci, než ho odsunuli na Zemi.“

„Jaký věci?“

„Nevim.“

„Aha, tak to je opravdu záhada. Ještě něco podezřelého jsi vyslídila?“

„Lidi jsou tu pěkně rozhádaný. Před Olderem a Dinou se sice tváří, jako by bylo všechno v pořádku, ale není.“

„Co bys chtěla, některý už tady trčí dva roky. Leze jim to na mozek, ponorková nemoc.“

„Možná,“ přikývla Debora. „Ale jestli mají ponorkovou nemoc, tak si za to můžou sami. Všimli jste si, jak je tu málo žen? Přitom smíšený kolektivy jsou mnohem stabilnější a výkonnější. Což mimochodem platí i pro naši misi. Původně se říkalo, že nás bude v týmu devět, z toho tři nebo čtyři ženský. Nakonec je nás deset a ženský jen dvě. Já a Dina. Astronautka s námi neletí ani jediná! Za tím jsou taky něčí intriky.“

„Podle mě jsou dvě ženský až dost,“ zabručel Tomas.

„No jasný, ženská do vesmíru nepatří, co?“ naježila se Debora. „A když už, tak jako doktorka, co ošetřuje ostatní. Nebo jako já, předposlední v hierarchii. Abyste věděli, ženský by tomu tady měly velet, dávno se říká, že jsou na to nejvhodnější. Máme snad proti chlapům nějakou slabinu?“

„Co třeba paranoiou?“ utrousil Keneth a Tomas vy-cenil zuby.

To Deboru rozpálilo. „Tak poslouchejte, vy neandrtálci, víte, jak se jmenuje tahle základna? Základna Cecilie Paynové. A víte, kdo byla Cecilie Paynová? To byla ženská, která na začátku minulého století objevila fyzikální podstatu hvězd. Největší astronomický objev té doby. A nějaký chlap, jako jste vy dva, jí ho ukradl.“

„Já to fakt nebyl,“ zašklebil se Tomas a zvedl dlaně. Dívka mu věnovala ledový pohled.

„No, alespoň po ní pojmenovali tuhle díru,“ dodal Keneth smířlivě a zaklonil se, aby si narovnal záda. Ještě před dvěma dny by ho při něčem podobném chytila křeč.

„Nazdar, lidi,“ ozvalo se za nimi. Malý mužík s krysím obličejem se přátelsky křenil na sedící trojici. Nejspíš do-razil do jídelny s partou drsně vyhlížejících kosmických dělníků, která se právě za hlasitého pokřikování usa-zovala, neboť předtím ho Keneth u žádného stolu neza-hlédl. Jeden ze čtyř astronautů, kteří jim budou dělat na Evropě osobní strážce.

„Jak vám jedou naše speciality?“

„Bylo to fakt dobrý,“ přikývl Tomas, jemuž nevýrazná směs rýže a masa chutnala zřejmě nejvíc.

„Jo? Tak si příště dejte kosmický lanýž,“ poradil mužík.

„Co to je?“

„Co to je teď, to se neví. Ale ví se, co to bylo před odletem ze Země. Nějakej francouzskéj sejra, kterej prošel naprosto unikátním vývojem. Místní specialita. Doporučuju.“

„Dík za tip.“

„Není zač, ale neříkejte, že to máte ode mě. No, nebudu rušit...“

„Hej, Diego,“ rozpomněl se Keneth na astronautovo jméno. „Nemohl bych tě o něco požádat?“

„Se ví, o co?“

„Potřeboval bych si půjčit helmu od skafandru.“

„Chceš se projít venku? To tady není problém. Ale nechceš k tomu i ten zbytek?“

„Ne, ten nepotřebuju.“

„Fakt ne? Zvaž to dobře, je tam fůra věcí, co se můžou hodit. Kyslík a tak...“

„Hele, já nechci jít ven.“

„Tak co s ní vlastně chceš dělat, jestli to teda není moc intimní?“

Keneth se ošil. „Ale slib mi, že se nebudeš smát.“

„Neboj.“

„Dobře... Slíbil jsem univerzitě pár nahrávek pro děti, jen takový krátký vstupy, a nechci stát před holou stěnou. A projekce s planetami mi přijde jak z blbý školy...“

„Chápu,“ přikývl mužík věcně. „Přinesu nějakou správně oprýskanou Belatonku. A taky ti můžu ukázat pár fotogenickejších míst. Třeba garáž s kárama. Nebo navigační velín.“

„Ne, dík, helma stačí. Nebo víš co? Možná by k ní opravdu nebyl špatnej ani ten skafandr. Pohodím ho vedle.“

„Dyť to říkám, helma beze zbytku je na prd. Ani děti nejsou tak blbý, aby si myslely, že astronauti lítaj venku v trenkách.“

„Jo, myslím, že máš pravdu. Tak dík.“

„Nejní zač. Mimochodem, víte, jakej je rozdíl mezi krátkozrakým gynekologem a vlčákem? Ne? Žádnej, oba maj vlhkej čumák.“

Astronaut se ještě jednou zašklebil a zanechal dvojici mužů i strnulou Deboru, jejíž vidlička se zastavila před otevřenými ústy, svému osudu.

„Milej chlap,“ nadhodil trochu rozpačité Keneth.

„Další do sbírky,“ zavrčela dívka. „Nemůžu se dočkat, až poznám zbytek.“

„Older by tě měl uspokojit. Vypadá jako gentleman.“

„Uvidíme... Tak ty ses rozhodl pro image drsného kosmického průkopníka? Oprýskaná helma, v očích třpyt galaxie...“

„Nech toho.“

„Proč? Já mám pochopení, přidělám ti falešnou jizvu, nechceš?“

„Vlastně jsem tě chtěl poprosit, jestli bys tam taky něco neřekla. Jen pár slov, úplně na konec.“

„Jasně, taková tvoje Bond girl. Budu na tebe vrhat vlahý pohledy.“

„Já bych mohl hrát chycenýho mimozemšťana,“ nabídl se Tomas vstřícně.

„Víte, co oba jste? Infantilní trapáci...“

* * *

„Blíž k sobě, lidi, a slečna Penezičová mi trochu splývá s Johnem, nepatrně se posuňte doleva...“ Klečící Keneth cítil, jak se doktorka za jeho zády kroutí ve snaze vyhovět pokynům, a sám netrpělivě čekal, až bude moci změnit nepohodlnou pozici. Deset lidí se mačkalo jeden na druhého jako sardinky s dlaněmi na cizích ramenou podle toho, jak si je meteorolog, který byl zřejmě mužem mnoha talentů, rychtoval před objektivem.

„Výborně... Ještě dvakrát... Slečno Reesová, mohla byste se usmát jako předtím? Děkuji... Dobré! Hotovo...“

Skupina se doslova rozsypala.

„A teď si vás dovolím pozvat po částech do našeho improvizovaného studia,“ zazněl do směsice úlevných vzdechů Tamblynův otcovský hlas. „Nejprve velitel Newkirk a jeho muži, pak trojice biologů, a nakonec pan Older, pan Petach a doktorka Penezičová. Trému mít nemusíte. Je to jen pár otázek a odpovědi si můžeme vyzkoušet předem, pak se to sestříhá.“

„No vidíš, povýšili tě na biologa,“ přitočila se k němu Debora, zatímco astronauti poslušně zmizeli v sousední místnosti.

„Povýšili? Snad degradovali!“ ohradil se Keneth do-
tčeně. „Já jsem oceánolog, já tady mám nejširší záběr.
Jsem napůl biolog a napůl geolog. Víš, co to znamená?“

„Že ani jedno neumíš pořádně.“

„Nebud' drzá. Přinejmenším mám praxi z terénu, ne-
jen z univerzitních mejdanů.“

„To, že tě kousnul žralok do prdele, je kvalifikace k ne-
zaplacení,“ odsekla Debora a odkráčela konverzovat
s někým na úrovni. Lehce přitom kulhala, neboť ji bě-
hem pózování chytila křeč do lýtky.

Keneth se opřel o zeď.

Těch deset minut v pokleku nepřidalo ani jeho nohám.
Fotografování vtrhlo do programu rekonvalescentů bez
předchozího varování, a kromě spoluúčasti na vzniku
jedinečného uměleckého díla bylo hlavním přínosem, že
zde poznali posledního astronauta z doprovodné čtve-
řice. Jmenoval se Harrison, měl povislý žlutý knír, oči
vyvalené jako ryba a byl jejich pilotem. Velkou důvěru
nevzbuzoval.

„Máš chvilku?“

Robert Older jako by čekal, až bude oceánolog sám.

„Jistě,“ přikývl Keneth.

„Bude z nás hezký plakát, nemyslíš?“

„Myslím, že jsem se šklebil jako kretén,“ zhodnotil se-
bekriticky Keneth, „tohle mi nikdy moc nešlo.“

„Čeká tě život ve slávě, zvykej si.“

„Popravdě, myslím, že nás žádná závratná sláva ne-
čeká.“

„Vážně? A proč ne?“

„Včera jsem procházel výběr zpravodajství za poslední rok. Skoro se o nás nemluví a není divu. Už to trvá moc dlouho. První lidé na Ganymedu, první lidé na Europě, provrtání ledovce... K tomu globální politická krize, rozpad OSN, asijská válka... Špatná doba pro vědu.“

„Hm... Je pravda, že v poslední době se toho na Zemi dělo docela dost,“ přikývl Older zamyšleně. „Zdá se, že klidné časy jsou u konce.“

„Jak to vlastně bylo s tou válkou, co jsem prospal? Japonsko prohrálo, že?“

„Číňané nakopali samurajům zadek. A pořádně. Na moři i ve vzduchu. Navíc se spřáhli s komoušema na Filipínách, ale co je nám po tom... A OSN se rozpadá už dvacet let, neviděl bych to tak dramaticky. Něco se mění a něco zase ne.“

„To je fakt. Například jsem zíral, když nám po probuzení přešli pozdrav od Holdera. Nenapadlo mě, že se udrží v Bílém domě tak dlouho.“

„Jo, prezident Holder nám zůstal zachován.“

„Má výdrž, to se musí nechat.“

„To určitě... Ale kromě politiky bychom měli probrat ještě jednu věc.“

„Jakou?“

„Strategii dálkového průzkumu na Europě.“

„Co přesně?“

Older si pohladil elegantní mušketýrskou bradku. „Není toho málo... Na základně bude k dispozici limitovaný počet dálkových sond a jediná hlubinná ponorka schopná sbírat vzorky ze dna a provádět analýzy. A s tou

mám já zmapovat podloží a vulkanickou činnost, zatímco ty s Reesovou honit všechno živé. Měli bychom to společně trochu připravit.“

Keneth zavětral náznak problémů.

Dělit se o sondy a ponorku s Olderem, majícím pověst cílevědomého solitéra, může mít nádech adrenalinového sportu.

„Myslel jsem, že otázky kompetencí a pracovní vytíženosti techniky řeší organizační manuály.“

„Ty manuály obsahují jen obecná doporučení. Rád bych je s tebou prošel. Nikdo neví, jaký úkoly budeme řešit v praxi.“

„Chápu, ale co s tím naděláme teď?“

„Můžeme si projet co nejširší spektrum situací. Těžko na cvičišti, lehkou na bojišti...“

„To zní jako dost velká nuda, ale asi máš pravdu.“

„Nuda? Říkáš nuda? Bože... Ty vůbec nevíš, co tohle slovo znamená.“

„Asi tady ten půlrok byl docela na hlavu, co?“

Older pokrčil rameny. „Chlapi s IQ zubařský vrtačky, nepřístupná Penezičová a čtyři astronautky ošklivý jako noc... Jestli nás v radiálních páslech chytne bouře, alespoň se bude něco dít.“

„Netušil jsem, že to bylo tak zlé. Ale třeba tě Europa odškodní.“

Olderovy ocelově šedé oči se na Kenetha několik okamžiků upíraly jakoby bez výrazu.

„V tomhle směru se zklamání opravdu neobávám.“

„Ne?“

„Ne. Dokonce si troufám tvrdit, že tvé předpovědi o nedostatku slávy a veřejného zájmu nedojdou naplnění.“

„Ty něco víš?“

„Ano. A vy se to brzy dozvíte taky, ale nechtěj po mně, abych zkazil Tamblynovi radost. Na prvním brífinku probíral jen technický věci, ale už se nemůže dočkat, až vám to ukáže.“

„Ukáže co?“

„No, řekněme, že to bude větší dárek pro vás než pro mě. Věci na Europě se totiž vyvinuly docela zajímavým směrem.“

* * *

Malá zářivka na opačném konci místnosti vytvářela ostrůvek nažloutlého světla, zčásti zastíněný temnou siluetou nahrbených zad. Jason, klečící v úzkém prostoru mezi lůžkem a stěnou, se modlil tak potichu, že jeho monotónní šepot občas přehlušily hlasy procházejících techniků z chodby. Byl to trochu bizarní výjev na kosmickou základnu, ale Keneth mu nevěnoval velkou pozornost.

Před několika hodinami obdržel vzkaz od matky a obřatem namluvil odpověď. Pro normální komunikaci byla prodleva příliš velká. Snažila se usmívat, ale nepřírozeně napnutá kůže a zapadlé oči neponechávaly prostor iluzím. Ten pohled ho hluboce ranil a oživil vzpomínku na okamžik, kdy vstoupil do jejího pokoje a přiznal se, že odletí. Vážně nemocné matce tehdy řekl, že bude pryč

jen tři roky. Větu, kterou by si z paměti nejraději vyřízl. Nevěřila, že ho ještě někdy uvidí, nevěřila, že se z té šílené cesty do vesmíru vůbec vrátí, ale mlčela. Nemělo smysl mu něco rozmlouvat. Byl jako v transu. I když to nepřiznal, věřil, že našel způsob, jak po smrti Simony začít znovu, jak restartovat svůj život. Ze začátku tuhle motivaci tajil i před psychology z výcvikového střediska, dokud mu jeden dokonale nevytřel zrak. Nejdřív půl hodiny poslouchal jeho dětinské vytáčky a pak mu na rovinu sdělil, že právě úmrtí nejbližší osoby z něj dělá ideálního adepta. Lidé, kteří nemají co ztratit, se v krizových situacích chovají vyrovnaněji...

Jason ukončil modlitbu a zdvihl se.

„Doufám, že jsem tě nerušil.“

„Ne, vůbec,“ ubezpečil ho Kenneth.

„Mám ztlumit světlo?“

„Nemusíš... Co žaludek?“

„Bez problémů. Už druhý den se cítím skvěle.“

„Zítřka si s námi můžeš zahrát hokej. Chlapi mají na druhém podlaží takový prťavý kluziště.“

„Nikdy jsem moc nesportoval.“

Jason uklidil stříbrný křížek do malé krabičky a usedl na postel.

„Debora říká, že jsi kněz...“

„Vystudoval jsem jezuitskou kolej v Marylandu. Kněz zatím nejsem, přirozeně...“

„A co tě táhlo do vesmíru?“

Mladík pokrčil rameny. „Někteří lidé soudili, že by tato mise měla mít i duchovní rozměr.“

„Někteří lidé? Copak ty ses nepřihlásil dobrovolně?“

„Jistěže mé rozhodnutí bylo dobrovolné.“

Keneth se zaraženě odmlčel. Zjevně nebyl jediný, jehož motivy nezahrnovaly pouze čiré nadšení jako u Debory.

* * *

„Milá Deboro, vážení pánové, přišel čas, abych vyložil na stůl i poslední karty. Ačkoli průzkum evropské fauny čeká jen a pouze na vás, je přirozené, že během stavebních prací senzory nezahálely, a já si vám nyní dovolím nabídnout ty nejlepší z našich úlovků.“

Atmosféra v konferenční místnosti připomínala narozeninovou párty. Tamblyn na pódiu měl ve tváři výraz hrdého otce, Debora zářila jako hlavní oslavenec, a dokonce i Tomas se maniakálně uculoval. Keneth si přirozeně neponechal záhadnou Olderovu poznámku pro sebe, takže koeficient očekávání byl nastaven mimořádně vysoko. Pouze Jason působil, jako by se vrátili jeho žaludeční potíže.

„Nechce se věřit, že uplynulo téměř sedm let od okamžiku, kdy si první průzkumný kryobot protavil cestu evropskou krustou,“ potrásl Tamblyn teatrálně hlavou. „Já osobně mám pocit, jako by to bylo včera. Ačkoli za ním ta půlmetrová díra okamžitě zamrzla, kabel fungoval dostatečně dlouho, aby přinesl tento legendární záběr...“

Na zdi se objevil výjev, jež znalo na Zemi snad každé malé dítě. Spirálovitě se kroutící bílá tkanička připomínající hubeného červa bez viditelné hlavové části.

„*Europovinculum albus*, jméno, které mu nejspíš nezůstane, ale pod kterým ho všichni známe. Tenhle osmimilimetrový fešák si propálil cestu do našich srdcí jako kryobot. První šokující důkaz, že nejsme ve vesmíru sami. Důkaz, který ne každý dokázal přijmout. Vzpomínám na všechny ty důvtipné teorie snažící se interpretovat objev jako anorganickou nečistotu vířící v proudu, či dokonce jako podvod. Padaly návrhy přejmenovat tvora na *Europovinculum lochness*, ale vývoj se řítíl kupředu jako lavina...“

Červovité tělo zmizelo vystřídáno celou mozaikou fotografií, z nichž některé vytvářely krátkou pohyblivou smyčku.

„Tyto obrázky znáte rovněž. Byly pořízeny v poměrně širokém časovém rozpětí, přičemž ten úplně dole vznikl krátce před tím, než za vámi zaklapla víka hibernačních boxů...“

Výjevy byly přivítány vřelými výkřiky, jako by se na mejdanu objevili staří známí. Debora se podle svého zvyku roztleskala. Záhadný tvor s oběma konci rozštěpenými do dlouhých vidlic, díky čemuž připomínal plovoucí chromozom, cosi jako mikroskopická sasanka přichycená k pórovitému povrchu ledovce, rozmazaná štíhlá „rybka“ a samozřejmě pavouk „George“, hvězda večera, který si kradl naprostou většinu pozornosti pro sebe. Ani Keneth se při pohledu na něj neubráníl rozechvění.

„Ano, ano, žijeme ve vzrušující době,“ pokýval hlavou Tamblyn, „ale jak moc vzrušující, to si dnes netroufám

ani odhadnout. Teď ale k našim posledním přírůstkům...”

Bělostný tvor, který se po těchto slovech objevil na zdi, vyvolal skutečnou bouři emocí. Svými dlouhými rameny důvěrně připomínal zástupce početné skupiny pozemských ostnokožců.

„Hele, hvězdice,“ vydechl Tomas.

Keneth se blaženě zasmál. „Když už jsme u těch asociací, tak bych viděl podobnost spíš s třídou *Ophiuroidea* než *Asteroidea*,“ opravil Tomase, „ale to je těsně vedle.“

Tvor by se do zmíněné třídy opravdu vtěsňal překvapivě dobře, i když bezpochyby jen vnějším vzhledem. Z malého, zřetelně ohraničeného středového terče vyrůstala dlouhá, tenká ramena, u kořene jen mírně rozšířená, takže ze všeho nejvíc připomínal klubko hadů svázaných uprostřed provázkem.

„A mé druhé dnešní překvapení je toto,“ oznámil Tambyn.

Sál znovu zabouřil nadšením. Na zeď se vrátil populární pavouk, tentokrát ovšem vyvedený do takových detailů, až se tajil dech. Tvor měl bělostnou barvu jako veškerý známý život na Europě a jeho tělo kombinovalo pavoučí trup s masivními krabími končetinami, přičemž první pár přecházel v respekt vzbuzující bodce. Uprostřed složitě členěné hlavové části bylo možné rozeznat kusadla, zatímco krátké výběžky zakončené jemnými vějířky měly zřejmě smyslovou funkci.

„Chlapi mu přezdívali *mrtvolák*,“ poznamenal Tambyn a Keneth připustil, že je to výstižné. Nezdravá bě-

loba a hladký povrch těla opravdu vzbuzovaly dojem čehosi chcípého, což se ostatně dalo říci i o „hvězdici“. Na Zemi byli živočichové postrádající barevný pigment vzácní a jejich zjev nepůsobil na člověka příjemným dojmem. Přesto byl tento evropský organismus naprosto fascinující.

„To je záběr jak z elektronového mikroskopu,“ rozplývala se Debora. „Můžu rovnou začít se studiem. Jak se vám to podařilo?“

„Pořídít ten snímek nebylo až tak obtížné,“ řekl Tamblyn tiše. „Tenhle exemplář je totiž o trochu větší než původní.“

„Jak je veliký?“

Tamblyn se nadechl. „První měřil dva a půl centimetru, tenhle pětasedmdesát.“

V sále zavládlo hrobové ticho.

„To není možné,“ hlesl Keneth ochraptěle.

„Já vím, že ne,“ přikývl Tamblyn.

„Děláte si legraci,“ vypravila ze sebe Debora, „že ano?“

Tamblyn si prohrábl rukou řídnoucí vlasy. „A ta předcházející potvora měla rozpětí ramen téměř dva metry.“

Keneth cítil, jak mu po zádech přeběhl mráz. Tohle bylo šílené, nemyslitelné, absurdní...

„Bože, co žerou?“ zašeptala Debora.

„Berme to jako fakt,“ napřímil se Tamblyn. „S pokorou a vědomím toho, jak nicotné jsou naše současné vědomosti. Ostatně ten největší šok máme přece za sebou. Všechny propočty dokazovaly, že omezené zdroje živin pod ledem mohou udržet při životě nanejvýš několika-

milimetrové organismy. Tři centimetry nebo metr, to už vlastně není takový rozdíl.“

„To je fakt,“ zabručel Keneth, ačkoli se mu hlava nepřestávala točit.

„A na vás bude nalézt vysvětlení této záhady,“ uzavřel šéf projektu pevným hlasem. „Na hlubinné bázi jsme shromáždili úctyhodné množství techniky umožňující zodpovědět všechny otázky. Máte před sebou skutečně vzrušující úkol a já vůbec nepochybuji, že si s ním poradíte.“

Budoucí výzkumníci mlčky zírali na pavouka.

„Už viděli tyhle snímky na Zemi?“ zeptal se Tomas.

„Odborníci ano, veřejnost ne,“ odpověděl Tamblyn. „Agentura se při uvolňování poznatků řídí vlastní komerční strategií.“

„Já tomu pořád nemůžu uvěřit,“ zavrtěla Debora strnule hlavou. „Chemotrofní mnohobuněčná biosféra takového rozsahu... Čím se asi můžou cpát, že tak narostli?“

„No, naši kosmonauti mají v zásobě hned několik důmyslných vysvětlení,“ usmál se Tamblyn. „Podle jedněch leží tam dole mršina obrovské kosmické velryby, na které všichni hodují. Detaily téhle teorie se teprve doladují.“

„A co ještě vymysleli?“ ušklíbl se Tomas.

„Jiné inspiroval poněkud nezdravý vzhled těch potvůrek. Tvrdí, že dávno počeípaly hladu, ale Bůh na Europu zapomněl a nevysvětlil té havěti, že mrtvolu se nemají hýbat.“